

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ВІЙСЬКОВОГО ХАРАКТЕРУ

Опара Надія Миколаївна

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

Нещодавно (а саме 14 квітня 2016 року) виповнилося два роки з початку АТО на сході України. Історичний досвід свідчить, що в будь-яких складних екстремальних умовах виживають лише підготовлені люди, навчені певної поведінки, ті, котрі опанували та виробили навички щодо дій в екстремальних ситуаціях. Сьогодні навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях відбувається відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 за місцем роботи – працюючого населення; за місцем навчання - дітей дошкільного віку, учнів та студентів; за місцем проживання – непрацюючого населення. Система навчання населення складається з:

- навчання безпосередньо на підприємствах, в установах та організаціях;
- навчання за межами підприємств, установ та організацій керівного складу і фахівців з питань цивільного захисту та пожежної безпеки;
- практичної підготовки під час проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту;
- навчання під час здобуття відповідного освітнього рівня у навчальних закладах системи освіти;
- самостійного вивчення інформації про дії в умовах надзвичайних ситуацій.

Неспокійна ситуація в деяких містах України повинна стати попередженням і для жителів інших міст. Для паніки підстав не має, але увагу до цього усім мешканцям потрібно посилити.

Поведінку населення в умовах надзвичайних ситуацій військового характеру можна класифікувати наступним чином:

1. Правила поведінки при сигналах оповіщення.
2. Правила поведінки при підготовці оселі.

3. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів.
4. Правила поведінки при терористичній загрозі.
5. Решта ситуацій, пов'язаних з військовими діями.

При підготовці оселі рекомендується нанести захисні смуги з відповідного матеріалу на віконне скло; обладнати укриття у підвалі, а якщо є земляна ділянка – обладнати укриття на такій відстані від будинку, яка є більшою за його висоту. Зробити вдома запаси питної та технічної води, харчових продуктів тривалого зберігання, додатково укомплектувати домашню аптечку засобами надання першої долікарської допомоги.

Закупити (підготувати) засоби первинного пожежогасіння та прилади для приготування їжі у разі відсутності газу й електропостачання.

Свій особистий транспорт завжди мати у справному стані із запасом палива для виїзду у небезпечні райони.

При наближенні зимового періоду необхідно вирішити питання щодо обігріву оселі у випадку відключення централізованого опалення. Повинні бути підготовлені необхідні документи та речі на випадок термінової евакуації або переходу до захисних споруд цивільного захисту чи інших сховищ (підвали, погребі).

Для пересіченого громадянина не складе великих зусиль почути сигнали оповіщення та почати діями у відповідності до рекомендацій місцевих органів виконавчої влади. Зазвичай проблеми виникають у людей з вадами слуху. Для осіб з обмеженими фізичними можливостями стосовно слуху потрібен візуальний інформатор – світловий сигнал чи надруковане повідомлення. В Європі глухі люди можуть викликати рятувальників за допомогою факсу, СМС-повідомлення та електронною поштою, або натиснувши спеціальну кнопку на телефонному апараті. Можливе використання спеціальних пристроїв текстофонів – для спілкування з третьою особою в діалоговому режимі.

Згідно загальних рекомендацій для малят слід заздалегідь приготувати нагрудний мішечок або SOS-капсулу (придбати її можна в аптеках,

універмагах, медико-санітарних організаціях) з ім'ям, прізвищем і датою народження дитини, а також адресою батьків.

Почувши сигнали оповіщення і покидаючи житло візьміть із собою документи, гроші, цінні речі, допоміжний захисний одяг, міцне, зносостійке взуття, радіоприймач, що працює на УКХ або середніх хвилях, продовольство та воду на дві доби, особисті ліки та для надання першої долікарської допомоги, кишеньковий ліхтарик із запасними батарейками, спальний мішок, або ковдру, предмети особистої гігієни. Загальна вага «Екстреної валізи» не повинна перевищувати 50 кілограмів.

Внаслідок бойових дій понад 20 тис. квадратних кілометрів території Донбасу, очікують розмінування, де особливу небезпеку становлять саморобні вибухові пристрої. За підрахунками фахівців на ліквідацію цих наслідків знадобиться понад десять років.

Виявивши вибухонебезпечні предмети необхідно вжити заходів з означення, огороження й охорони їх на місці виявлення. Треба негайно повідомити про це територіальні органи ДСНС та МВС за телефонами 101 та 102. При виявленні вибухонебезпечних предметів забороняється:

- перекладати, перекочувати їх з одного місця на інше;
- намагатися розряджати і розбирати;
- збирати і зберігати, нагрівати й ударяти;
- використовувати для розведення вогню й освітлення;
- приносити у приміщення, закопувати в землю, кидати в колодязь чи річку.

До терористичного акту неможливо підготуватися заздалегідь, тому необхідно завжди бути насторожі. Улюбленим місцем скоєння терористичного акту є авто і залізничні вокзали, транспорт, термінали в аеропортах, дискотеки, тусовки, ринки, культові споруди, виставки, спортивні заходи. Звертайте увагу на підозрілих людей, особливо одягнутих не по сезону. Намагайтеся відійти на максимально можливу відстань від тих, хто поводить себе неадекватно, нервово, злякано, озираючись та перевіряючи щось в одязі або речах. Якщо

ознаки такої поведінки не можна пояснити обстановкою, зверніть на це увагу працівників правоохоронних органів, представників адміністрації або організаторів заходу. Самі не намагайтеся їх зупинити, так як можете стати першою жертвою їх злочинного наміру.

Завжди звертайте увагу на приміщення, які орендуються (квартира, підвали, склади, гаражі, підсобки), біля яких відбувається підозріла активність. Стороніться людей з великими баулами, сумками, валізами. У будь-яких ситуаціях не підіймайте забуті речі, сумки, книжки, мобільні телефони, гаманці, дитячі іграшки, порожні коробки (упаковку). Ніколи не приймайте від незнайомих людей речі з проханням передати іншій особі (пакети, сумки) та подарунки. Перебуваючи у місцях проведення масових заходів не зупиняйтеся біля урн (ящиків) для сміття, біля малих архітектурних форм (лавки, пристрої для відпочинку). Завжди треба пам'ятати, що як Ви самі, так і оточуючі, можуть опинитися у надзвичайній ситуації воєнного характеру.

Не залишайтеся байдужим, своєчасно надавайте допомогу тим, хто її конче потребує.

Література:

1. Журнал «Безпека життєдіяльності» № 11 2015 стор. 26.
2. Журнал «Безпека життєдіяльності» № 11 2015 стор. 28.
3. Журнал «Безпека життєдіяльності» № 10 2015 стор. 28.